

પેરન્ટોનીજી

એક પગલું
લાગણીશીલ
પેરન્ટીંગ તરફ...

વર્ષ : ૩ | સળંગ અંક : ૨૨ | સપ્ટેમ્બર - ઓક્ટોબર : ૨૦૨૫

ભયને હરાવવાની વાત

ડર તારો મિત્ર નથી, હિંમત એ જ સાચો સાથી,
મનમાં સપના રાખો મોટાં, ભયને કહો "હટ તું જા અહીંથી!"

અંધારું જો છવાઈ આવે, દિલમાં દીવો પ્રગટાવો,
હિંમતની પાંખ ફેલાવી, આકાશ સુધી ઉડી જાવો.

ભય તો બસ એક છાંયો છે, સત્યનો કદી ન થાય,
જેમ સૂરજ ચડે સવારે, ભયનો અંધકાર ઓગળી જાય.

વિશ્વાસ રાખો મનમાં હંમેશા, સાચું કામ કરો નિર્ભય,
નદી જેમ પથ્થર તોડે, તેમ સપના પૂરાં કર નિર્ભય.

દૂરબીન નહીં સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર

માણસની તાસીર વિચિત્ર છે. જે મુશ્કેલીઓ કે ડર એનાથી જોજનો દૂર છે એને એ સામે ચાલીને પોતાની પાસે બોલાવી લે છે અને જે શક્તિઓ એની પાસે છે એની કદર જ નથી કરતો. જે ભય દૂર દૂર ફેલાયેલા છે એને દૂરબીનથી મોટા કરીને જુએ છે પણ પોતાની મોટામાં મોટી શક્તિઓ, જે હૃદયમાં જ બિરાજેલી છે એને જોતો જ નથી.

ખરેખર ડર કરતાં માણસની તાકાત મોટી હોય છે. ડર દૂર હોય તો એને દૂર જ રહેવા દો. એને દૂરબીનથી મોટો કરીને જોવાની જરૂર નથી. ખરેખર તો ડર કરતાં તમારી તાકાત વધારે હોય છે. તમારી તાકાતને બને એટલી મોટી કરીને જુઓ. તમને ખ્યાલ આવશે કે તમારી શક્તિઓ કેટલી વિશાળ છે. પહાડ જેવડા ભયને પણ એ ભાંગીને ભૂકો કરી શકે છે.

પણ ડરને જ મોટો સમજનારા આપણે સૌ આવું કરતાં નથી. આપણને આપણી પોતાની જ શક્તિઓ પર વિશ્વાસ નથી. માટે ઘણીવાર ડર આપણને હરાવી દેતો હોય છે. હાથી જેવડી શક્તિ ધરાવનારા આપણે કીડી જેવડા ડરથી હારી જઈએ છીએ. આપણી વિચિત્ર વિચારધારાને કારણે જ આપણે આ ભોગવવું પડે છે. માટે હંમેશાં યાદ રાખો, ડર મોટો નથી ડરનાર જ મોટો છે.

**ડરને દૂરબીનથી મોટો કરીને ન જુઓ
સૂક્ષ્મ દર્શક યંત્ર વડે તમારી શક્તિઓને મોટી કરો**

ડર કરતાં શક્તિઓ મોટી છે.

ડૉ. ગોરખનાથ ભારતના એક વિશ્વમાન્ય ખગોળશાસ્ત્રી અને વિદ્વાન વ્યક્તિ. એક દિવસ એમના એક મિત્રએ એમને પૂછ્યું, “તમે જીવનમાં આટલા બધા સફળ થયા, ખુશખુશાલ રહીને જીવન જીવી શકો છો એનું રહસ્ય શું છે?”

“નિર્ભયતા કેળવીને. તમામ ડરને માત આપીને હું સફળ થયો છું.”

“પણ, એમ ડરને દૂર નથી રાખી શકાતો, નિર્ભયતા નથી કેળવાતી.”

“દૂરબીનનો ઉપયોગ છોડી દો તો ડરને જરૂર દૂર રાખી શકાય છે.”

“હું કાંઈ સમજ્યાં નહીં!” મિત્રએ આશ્ચર્યથી પૂછ્યું.

ડૉ. ગોરખનાથે વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપ્યો, “દોસ્ત, અંગત

જીવનમાં હું દૂરબીનનો ઉપયોગ ઓછો કરું છું અને સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર વધારે વાપરું છું. મોટા ભાગના લોકોને જેનાથી ડર લાગે એ વસ્તુઓ દૂર હોય તોપણ દૂરબીનથી એને મોટી કરીને જોતા હોય છે અને પોતાની વિશાળ શક્તિઓને નજર અંદાજ કરતાં હોય છે. હું ભય લાગે એ વસ્તુઓને મોટી કરીને જોતો નથી, એના બદલે મારી શક્તિઓને સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર વડે મોટી કરીને જોઉં છું. જેથી મારી શક્તિઓ મને વિશાળ લાગે છે અને ડર નાનો. એવું કહું કે ડર લાગતો જ નથી.”

સાર એ છે કે ડર કરતાં શક્તિઓ મોટી છે. એનો જ વિચાર કરો,

ડરના જરૂરી છે ...

ડર બે પ્રકારના હોય છે. સાચો ડર અને ખોટો ડર. લોકોને સાચી અને ખોટી બીક વચ્ચે તફાવત નહીં સમજાવાથી પાર વગરની ગરબડ થઈ છે.

સાચી બીક ઉદ્ભવે છે ચિંતામાંથી. ક્યારેક કોઈ એવી સ્થિતિ કે સંજોગો ઊભા થાય છે કે માણસ સામે જોખમો ઊભા થાય છે. એવા વ્યક્તિ, વસ્તુ કે સ્થિતિ પ્રગટે છે કે માણસને એના દ્વારા ઘણાં બધાં નુકસાન થવાની શક્યતા રહે છે. એવા સંજોગોમાં માણસના મનમાં ચિંતા જન્મે છે. એ ચિંતા જ્યારે તીવ્રતા ધારણ કરે છે ત્યારે ભયાનક ડર ઊભો થાય છે. આ ડર છે વાસ્તવિકતામાંથી ઊભો થયેલો ડર. આવો ડર માણસને જગાડતો હોય છે અને અમુક પરિસ્થિતિમાં માણસ જાગે તો જ બચે. જેમકે નશો કરીને ડ્રાઇવ કરવાનો કોઈને ડર લાગતો હોય તો એ સ્વાભાવિક જ છે. એ એમ કહે કે હું દારૂ પીને ડ્રાઇવ નહીં કરું તો એ યોગ્ય છે. આ ડર એ વાસ્તવિકતામાંથી જન્મેલો સાચો ડર છે. આ ડર જાગૃતિનો ડર છે. માટે આ ડર જરૂરી છે.

આ જ રીતે તરતા ના આવડતું હોય તો પાણીનો ડર, આગનો ડર, અડધી રાત્રે અજાણ્યા રસ્તે નીકળવાનો ડર, નાના છોકરાને સાઈકલ લઈને રોડ પર એકલો જવા દેવાનો ડર, ખોટા ખર્ચ કરી દેવું કરી બેસવાનો ડર, કામચોરી કરીને નોકરીમાંથી છૂટા થઈ જવાનો ડર આવા અનેક પ્રકારના ડર વાસ્તવિકતામાંથી જન્મેલા છે. એ બાબતમાં એમ કહી શકાય કે ડરના જરૂરી હૈ! જે ના ડરે એ જ મરે.

જ્યારે ખોટા ડરનો કોઈ પાયો હોતો જ નથી. આ ડર કાલ્પનિક ડર હોય છે. આવા કહેવાતા ડર વિશે માણસને સમજાઈ જાય તો માણસના મોટા ભાગના ડર દૂર થઈ જાય છે. જે બાબતોનો કોઈ અર્થ નથી, જેમનામાં કોઈ સચ્ચાઈ નથી, જેમના અસ્તિત્વ વિશે શંકા છે અથવા તો જેમનું અસ્તિત્વ છે જ નહીં એવા ડર વિશે ચિંતા કરીને એમનાથી ડરવાનો શું અર્થ.

ભૂતનો ડર એ પ્રકારનો ડર છે. કશા જ કારણ વિના કોઈ પોતાને મારી નાખશે એવો ડર લાગતો હોય તો એ ડર પણ ખોટો ડર છે. આવા ડર માણસની શાંતિને હણી નાખે છે. એની સંવાદિતાન છિન્ન ભિન્ન કરી નાખે છે, એની શક્તિઓને ખલાસ કરી મૂકે છે, એના જીવનને દોહ્યલું બનાવી દે છે.

આવા ડરની ચુંગાલમાંથી મુક્ત થવું જ જોઈએ. ખોટા ભય એ એક પ્રકારની ઊઘઈ છે. એ માણસને અંદરથી કોતરી ખાય છે માટે કાલ્પનિક ડરથી દૂર જ રહેવું. બાકી સાચા ડરથી ચોક્કસ ડરવું જોઈએ.. કારણ કે એ ડરના લિબાસમાં છુપાયેલું તમારું હિત હોય છે. સાચે અને ખોટા ડરનો ભેદ પારખીને જીવન જીવશો તો ક્યારેય જીવનમાં ગભરામણ નહીં થાય.

પુસ્તક : ડર

લેખક : રાજ ભાસ્કર

ભાઈ, ઊઠ અને ચાલતો થા ! તું મારો હિસ્સો નથી.

આ ડર એકચ્છુઅલી છે શું? શું એ જન્મતા સાથે જ તમારી સાથે જોડાયેલો હોય છે ? જવાબ છે ના ! બાળક જન્મે ત્યારે એનામાં જરાય ભય નથી હોતો. આપણે માણસો જ એનામાં ધીમે ધીમે ડરનું સિંચન કરીએ છીએ અને એક દિવસ એને ભયથી કાંપતો પૂરેપૂરો ડરપોક બનાવી મૂકીએ છીએ.

બાળક સહેજ સમજણું થાય એટલે એને આપણે બિવરાવવા માંડીએ છીએ, “જો આવું કરીરા તો બાવો ખાઈ જશે.”, “જો ઊંઘી નહીં જાય તો ગુંડો પકડી જશે.”, “જો ગરોળી આવી, જો સાપ આવ્યો.” ‘બેટા, રાત્રે બહાર ના નીકળાય ડાકુઓ ઉઠાવી જશે.”, “આવું કરીશ તો પપ્પા બોલશે, આવું કરીશ તો ટીચર મારશે. આવું કરીશ તો દાદા વઢશે.’ આવી આવી રીતે આપણે એનામાં ડરનું સિંચન કરતા હોઈએ છીએ. અને આખરે એ મોટો થાય ત્યાં સુધીમાં પૂરેપૂરો ડરપોક થઈને બહાર પડે છે.

આપણને ખબર પણ નથી હોતી એમ સંસ્કાર આપવાની અને સલાહ આપવાની કે પછી એનું રક્ષણ કરવાની લ્હાવમાં આપણે ભૂલથી બાળકમાં બિનજરૂરી ડર રોપી દેતા હોઈએ છીએ. આ રીતે આખો સમાજ ઘડાયો છે. આ રીતે આખી દુનિયા બની છે. આમ ડર એ જન્મથી મળેલી નહીં પણ પાછળથી રોપવામાં આવેલી ચીજ છે.

એક વાત નક્કી છે કે જે કોઈ વસ્તુ પાછળથી એડ કરવામાં આવી હોય,

ઉમેરવામાં આવી હોય, એને નાબૂદ પણ કરી શકાય છે.

શ્રી અરવિંદે પણ આ જ વાત કરી છે. તેઓ કહે છે કે, ‘બાળક જન્મે ત્યારે તેનામાં કોઈ પણ પ્રકારનો ભય નથી હોતો. એનો અર્થ એવો થયો કે દરેક પ્રકારનો ભય પાછળથી પ્રાપ્ત કરેલો હોય છે. જે ભયની ભાવના પહેલા નહોતી અને પાછળથી પ્રવેશી છે એને દૂર કરી શકાય છે. આ માટે એક વાત સમજવાની છે. તમને કોઈ ડરના ખાડામાં ફંગોળી ના મૂકે તેની ખાસ કાળજી રાખો તો એક કામ તો થઈ ગયું ગણાય.”

એક વાત યાદ રાખો, તમારો ભય એ તમારો જોડિયો ભાઈ નથી. એ તમારા શ્વાસ સાથે પેદા થયો નથી. એ તો પાછળથી આવીને તમારા ખોળામાં બેસી ગયો છે. એને દૂર કરો. તમારી જાતને બરાબર પકડીને ભયની ભૂતાવળોમાંથી બહાર કાઢો. ખુદને અજવાળામાં લાવો. આપણને કુલડીમાં ગોળ ભાંગવાની આદત હોય છે પણ આપણે આપણા જ મનના એક અગોચર ખૂણામાં પડેલા ભય સુધી નથી પહોંચી શકતા. એ અંધારા ખૂણામાં હાથ નાખી ભયનો હાથ પકડીને એને બહાર નથી કાઢી શકતા. એને કહી નથી શકતા કે. “ભાઈ, ઊઠ અને ચાલતો થા. તું મારો હિસ્સો નથી. તું મારું અંગ નથી, હું તો એકલો જ છું અને નીડર છું. તું તારા રસ્તે હું મારા રસ્તે. ચાલ ઊઠ !

એ ભાગ અહીંથી નહીંતર ખેર નથી તારી.”

આશ્ચર્યની લાગણી

"આશ્ચર્યની લાગણી" એટલે કોઈ એવી ઘટના, દ્રશ્ય, વિચાર કે અનુભવ સામે હૃદય અને મનમાં થતી એક અનોખી ભાવના.

એવો અનુભવ જ્યાં આપણે હતપ્રભ, ચકિત, નવાઈભર્યા કે આશ્ચર્યચકિત થઈએ, તેને આશ્ચર્યની લાગણી કહેવાય છે.

ઉદાહરણો:

- ❖ લાંબા સમય પછી કોઈ પ્રિય મિત્ર અચાનક મળી જાય ત્યારે.
- ❖ કુદરતમાં કોઈ અદ્ભૂત દ્રશ્ય જોતા - જેમ કે સુંદર ઈન્દ્રધનુષ, દરિયાની વિશાળ લહેરો કે તારાઓ ભરેલું આકાશ.
- ❖ બાળક કોઈ એવી વાત કરી દે જેની કલ્પના પણ ન હોય.
- ❖ વિજ્ઞાન કે કલા ક્ષેત્રે કોઈ અદ્ભૂત શોધ કે સર્જન જોતા.

સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો, જ્યારે કોઈ વાત અપેક્ષા બહાર, અનોખી કે અદ્ભૂત લાગે ત્યારે જે ભાવના ઊભી થાય એ "આશ્ચર્યની લાગણી" છે.

વાર્તા - તિતલીનું રૂપાંતર

એક નાનો છોકરો બગીચામાં રમતો હતો. ત્યાં તેને એક નાનું કીડું (ઇયળ) જોઈ. એ ઇયળ ધીમે ધીમે પાન ખાઈ રહી હતી. છોકરાને એ જોઈને ખાસ નવાઈ ન લાગી. થોડી જ વાર પછી એ ઇયળ ઝાડની ડાળી પર ચિપકી ગઈ અને ધીમે ધીમે તેની આસપાસ એક કોશેટો બનાવી નાખ્યો. છોકરાને લાગ્યું - "ઇયળ આ શું કરી રહી હશે?" દિવસો વીતી ગયા... એક સવારે છોકરો ફરી બગીચામાં રમવા ગયો. એણે જોયું કે એ કોશેટો ફાટી રહ્યો છે, અને અંદરથી એક રંગબેરંગી તિતલી (પતંગિયું) બહાર આવી રહ્યું છે!

છોકરાની આંખો મોટી થઈ ગઈ અને મોઢું ખુલ્લું રહી ગયું. આ દૃશ્ય જોયને તે બોલી ઊઠ્યો - "અરે! આ નાની ઇયળ પતંગિયું બની ગયું! વાહ!"

એ ક્ષણે છોકરાના દિલમાં જે નવાઈ, ચકિતતા અને આનંદની મિશ્રિત લાગણી થઈ - એ જ આશ્ચર્યની લાગણી છે. બાળકોને નાની મોટી અનેક ઘટનામાં આવી "આશ્ચર્યની લાગણી" થતી હોય છે, જેમકે -

ઈન્દ્રધનુષ

એક દિવસ વરસાદ પડ્યો હતો. આકાશમાં હજુ વાદળો હતા. વરસાદ બંધ થતાં જ નાનો મીતે આકાશમાં જોયું એને સાત રંગનું સુંદર ઈન્દ્રધનુષ દેખાયું.

એ ચીસ પાડી બોલી ઊઠ્યો - "અરે! આકાશમાં રંગીન પુલ"

એ સમયે એને થયેલી નવાઈ અને આનંદની ભેળસેળ લાગણી એટલે આશ્ચર્યની લાગણી.

આશ્ચર્ય અને શંકા વચ્ચેનો તફાવત

"આશ્ચર્ય" અને "શંકા" બંને માનસિક લાગણીઓ છે, પણ બંનેનો સ્વભાવ અને અસર અલગ છે.

તફાવત

મુદ્દો	આશ્ચર્ય (Wonder / Surprise)	શંકા (Doubt)
અર્થ	કોઈ અણધારી, નવી કે અદ્ભૂત વસ્તુ સામે મનમાં થતી નવાઈ, ચમત્કારિક લાગણી	કોઈ વાત કે માહિતીને લઈને મનમાં ઊભી થતી અનિશ્ચિતતા કે અવિશ્વાસ
ભાવના	ચકિતતા, નવાઈ, ક્યારેક આનંદ સાથે	અવિશ્વાસ, ગુંચવણ, સત્ય પર વિશ્વાસ ન થવો
પરિણામ	બાળક કે વ્યક્તિ વધુ જાણવા, સમજવા અને શીખવા ઉત્સુક થાય છે	વ્યક્તિ સ્પષ્ટતા, પુરાવા અથવા તર્ક શોધવા માંગે છે
ઉદાહરણ	બાળક ઈડામાંથી નાનકડા પંખી નીકળતાં જોઈને કહે - "વાહ! અરે વાહ!"	એ જ બાળક પૂછે - "પણ ઈડામાંથી પંખી બહાર કેવી રીતે આવે છે? એમાં ખોરાક કોણ આપે છે?"
અસર	કલ્પનાશક્તિ, સર્જનાત્મકતા અને આનંદ વધે છે	તાર્કિક વિચારશક્તિ અને તપાસવાની ટેવ વિકસે છે

બાળકો જ્યારે આશ્ચર્યની લાગણી અનુભવે છે ત્યારે એ તેમની જિજ્ઞાસા (curiosity), શીખવાની ઈચ્છા અને કલ્પનાશક્તિનો શ્રેષ્ઠ સમય હોય છે.

આ સમયે માતા-પિતાનું વર્તન બાળકના ભવિષ્યના શીખવાના સ્વભાવ પર સીધી અસર કરે છે.

માતા-પિતાએ કેવી રીતે વર્તવું જોઈએ?

1. સાંભળવું અને પ્રોત્સાહિત કરવું

- ❖ જ્યારે બાળક નવાઈથી કોઈ વાત કરે, ત્યારે એને ધ્યાનથી સાંભળો.
- ❖ "વાહ! તને આ જોઈને આશ્ચર્ય થયું ને? બહુ સરસ!" - એમ કહીને એની લાગણીને માન આપો.

2. પ્રશ્નોને સ્વીકારો

- ❖ બાળકો આવા સમયે ઘણી વાર પૂછે છે - "આ એમ કેમ થયું?"
- ❖ માતા-પિતાએ ગુસ્સો કર્યા વગર ધીરજથી સમજાવવું તેમજ સાથે મળીને જવાબ શોધવાનો પ્રયાસ કરવો.

3. અનુભવને વધારવો

- ❖ જો બાળકને ઈન્દ્રધનુષ જોઈને આશ્ચર્ય થાય, તો એને રંગોની વાર્તા કહો અથવા રંગો સાથે રમવાનો મોકો આપો.
- ❖ આ રીતે આશ્ચર્યથી ઉત્પન્ન લાગણી "શીખવાની ઈચ્છા"માં બદલાઈ જાય છે.

4. સર્જનાત્મકતા માટે જગ્યા આપવી

- ❖ બાળકને પૂછો: "તને શું લાગે છે કે આ કેવી રીતે બન્યું હશે?"
- ❖ એની કલ્પનાને રોક્યા વગર એને બોલવા દો, ભલે જવાબ સાચો ન હોય.

5. ભાવનાને માન આપવું

- ❖ બાળક આશ્ચર્યમાં મોઢું ખોલીને ઊભું રહે કે તાળીઓ પાડી ખુશ થાય - એને અટકાવશો નહીં.
- ❖ એની ભાવનાને સ્વીકારવાથી બાળક વધુ આત્મવિશ્વાસી બને છે. +

સારાંશ:

બાળકના આશ્ચર્યની પળો એ એની જિજ્ઞાસા અને શીખવાની તીવ્ર ઈચ્છાની પળો છે.

માતા-પિતાએ બાળકોને સાંભળવા, સમજાવવા, પ્રોત્સાહિત કરવા અને તેમની સર્જનાત્મકતાને આગળ વધારવી જોઈએ.

સારાંશ

આશ્ચર્ય નવાઈ અને ચમત્કારની લાગણી મનને પ્રેરણા આપે છે. શંકા સત્ય જાણવા માટેની અનિશ્ચિતતા મનને તપાસ તરફ ધકેલી જાય છે.

એક રીતે કહીએ તો આશ્ચર્ય “અરે વાહ!” કહે છે અને શંકા “અરે કેમ?” પૂછે છે. આ તફાવતને બાળકોને સરળ રીતે સમજાવવા માટે એક નાની વાર્તા કે ઘટના જોઈએ...

વાર્તા – આકાશનો ચાંદો

નાનો આરવ રાત્રે બગીચામાં બેઠો હતો. આકાશમાં ચાંદ ખૂબ જ તેજસ્વી હતો.

આશ્ચર્યની લાગણી આરવ ચાંદને જોઈને બોલી ઊઠ્યો "વાહા ચાંદ કેટલો મોટો અને ચમકતો છે! અરે! કેટલો સુંદર લાગે છે!" એ સમયે એને આશ્ચર્ય થયું નવાઈ, આનંદ અને ચમત્કારની મિશ્રિત લાગણી.

શંકાની લાગણી થોડા સમય પછી આરવે વિચાર્યું – "પણ આ ચાંદ આકાશમાં કેવી રીતે ટક્યો છે? એ નીચે કેમ નથી પડી જતો! એમાં એટલો પ્રકાશ ક્યાંથી આવે છે?" આ વખતે એને શંકા થઈ – અર્થાત, મનમાં પ્રશ્નો ઊભા થયા અને એને સત્ય જાણવા ઈચ્છા થઈ.

✧ જ્યારે આરવે “વાહા” કહ્યું → એ આશ્ચર્ય હતું.

✧ જ્યારે આરવે “એમ કેમ?” પૂછ્યું → એ શંકા હતી.

અન્ય કેટલાક સરળ ઉદાહરણો લઈએ જ્યાં “આશ્ચર્ય” અને “શંકા” બંને સ્પષ્ટ થાય:

ઉદાહરણ 1 – માછલી

✧ બાળક એક Aquarium માં રંગીન માછલીઓ તરતી જોઈને બોલે → “વાહ! કેટલી સુંદર માછલીઓ છે, કેટલી ઝડપથી તરે છે!” → આશ્ચર્ય

✧ પછી એ વિચારે →

“પણ માછલીઓ પાણીમાં શ્વાસ કેવી રીતે લે છે? એને તો નાક નથી ને?” → શંકા

ઉદાહરણ 2 – જાદુનો ખેલ

✧ જાદુગર ટોપીમાંથી પોપટ કાઢે →

“અરે! ટોપીમાં પોપટ ક્યાંથી આવ્યો? વાહ!” → આશ્ચર્ય

✧ પછી બાળક વિચારવા લાગે →

“પણ ખરેખર પોપટ અંદર હતો? કે જાદુગરે કોઈ ચતુરાઈ કરી?” → શંકા
આમ, આશ્ચર્ય એટલે ચમત્કાર, નવાઈ, આનંદ. અને શંકા એટલે પ્રશ્ન, કારણ શોધવાની ઈચ્છા.

આશ્ચર્ય (Wonder/Surprise) ➡

એ સમયે આપણે કહીએ છીએ “Wow!”

શંકા (Doubt/Questioning) ➡

એ સમયે મન પૂછે છે “HOW?”

એટલે જ કહી શકાય કે: “WOW brings joy, HOW brings curiosity.”

પ્રાર્થનાનાં શબ્દો

એક નાનકડો છોકરો એક મંદિરની બાજુની ખુલ્લી જગ્યામાં રમી રહ્યો હતો. રવિવારની સવાર હતી. સામૂહિક પ્રાર્થના માટે લોકો મંદિરમાં આવી રહ્યા હતા.

ઘંટારવ શરૂ થયો. સવારના શાંત વાતાવરણમાં પડઘાતા એ અવાજથી એ બાળકને પણ રોમાંચ થઈ ગયો. આટલા બધા માણસો એકસાથે ભગવાનને પ્રાર્થના કરશે? એ વિચાર આવતાં જ એના મનમાં પણ પ્રાર્થના કરવાની તીવ્ર ઈચ્છા થઈ આવી. પણ એને પ્રાર્થના તો આવડતી નહોતી, છતાં એ ઘૂંટણિયે પડી ગયો, હાથ જોડ્યા, પછી એના એકડિયાના ધોરણમાં શિખવાડાતી એબીસીડી બોલવાનું શરૂ કરી દીધું. આંખ બંધ કરીને એ જોર જોરથી એ, બી, સી, ડી, ઈ, એફ, જી, એચ..... એમ બોલવા લાગ્યો.

બાજુમાંથી પસાર થઈ રહેલા એક માણસને આ બાળકને જોરજોરથી એ,

બી, સી, ડી બોલતો સાંભળીને નવાઈ લાગી. એણે એને પૂછ્યું કે, “એ છોકરા! આ શું કરે છે?”

‘ભગવાનને પ્રાર્થના કરું છું!’ આંખો ખોલીને એણે બાળસહજ નિખાલસતા સાથે જવાબ આપ્યો.

‘પણ અલ્યા તું તો એ, બી, સી, ડી બોલે છે. એવું કેમ?’

‘મને પ્રાર્થના કરતાં આવડતું નથી ને એટલે હું એબીસીડી બોલું છું. મારે જે કંઈ કહેવું છે એ કહેતાં મને આવડતું નથી, પણ ભગવાન તો એ જાણે જ છે ને?’

હું એ, બી, સી, ડી બોલું છું એમાંથી એ યોગ્ય શબ્દો લઈ એનો યોગ્ય જગ્યાએ ઉપયોગ કરીને સમજી જશે!’ જવાબ આપી ફરીથી એ છોકરો આંખ બંધ કરી એ, બી, સી, ડી બોલવા માંડ્યો!

- પુસ્તક : અંતરનો ઉજાસ

VASISHTHA GROUP OF SCHOOL

શ્રી વસિષ્ઠ વિદ્યાલય, વાવ.

ગુજરાતી માધ્યમ / દિલાઈ માધ્યમ

નર્સરી થી ઘો. ૧૨ સાયન્સ/કોમર્સ

☎ 02621 255551/3 ☎ 91734 02809 / 91733 15555

VISIT US : vasishtha.net

વસિષ્ઠ જેનેસિસ સ્કૂલ, બાબેન.

ગુજરાતી માધ્યમ

૪ થી ઘો. ૧૨ સાયન્સ

☎ 02622 225542/43 ☎ 91576 44555

Visit us : vasishthagenesisschool.net